

גיליון ד'

ג' טבת תש"פ

שאלות 7-8 מאת הרב אריה גרינעס שליט"א לברכה והצלחה בכל הענינים

שאלה 7: קטן להוציא ידי חובה גדול בנר חנוכה ובמגילה

בשו"ע (או"ח סי' תרע"ה סעי' ג') מביא את שיטת בעל העיטור, שקטן שהגיע לחינוך יכול להוציא גדול בהדלקת נר חנוכה.

ובבית יוסף (שם) משמע שכך נוקט להלכה.

ולכאורה אם כך הדין בהדלקת נר חנוכה, צריך להיות כך גם לגבי קריאת המגילה, שקטן יכול להוציא גדול.

אלא שבהלכות קריאת המגילה **השו"ע** (או"ח סי' תרפ"ט סעי' ב') נוקט בסתם שקטן שהגיע לחינוך אינו יכול להוציא גדול בקריאת המגילה.

וקשה מה החילוק:

בין הדלקת נר חנוכה, שקטן יכול להוציא גדול.

לבין קריאת המגילה שקטן אינו יכול להוציא גדול.

שאלה 8: 'מפני החשד' בהלכות תפילה ובנר חנוכה

בשו"ע (או"ח סי' צ' סעי' ח') נפסק שאסור לעבור מחוץ לבית הכנסת בצד שהפתח פתוח בשעה שהציבור מתפללים מפני שנראה ככופר כיון שאינו נכנס להתפלל.

אבל אם יש לבית הכנסת פתח אחר מותר, מפני שמי שרואה אותו לא נכנס בפתח זה, יכול לחשוב שיכנס בפתח הנוסף.

והנה בהלכות חנוכה פוסק **השו"ע** (או"ח סי' תרע"א סעי' ח') שחצר שיש לה ב' פתחים מב' רוחות צריך להדליק נר חנוכה בשתיהן, מפני החשד, שאם ידליק רק באחת, הרואה פתח בית ללא נר חנוכה יחשוד שבעל הבית לא הדליק נר חנוכה כלל.

וקשה מה החילוק:

בין הלכות תפילה, שאין חשש לחשד, והרואה שלא נכנס בפתח אחד יכול לומר שיכנס בפתח השני.

לבין הלכות חנוכה, שהרואה פתח ללא נר חנוכה, יחשוד שבעל הבית לא הדליק כלל, ולא יאמר שהדליק בפתח השני.

שאלה 9: נטילת אתרוג של שביעית ושל תרומה

בגמרא סוכה (לה:): מובא שאסור ליטול אתרוג של תרומה טהורה, ולפי מ"ד אחד הטעם לאיסור הוא מפני שמפסידה - שהקליפה החיצונית של האתרוג נמאסת במשמוש הידיים, ואסור להפסיד תרומה.

והנה שם (לט.) מובא במשנה שמוותר ליטול אתרוג של שביעית, ולמרות שע"י משמוש הידיים האתרוג יכול להיפסד, וגם בשביעית יש איסור 'לאכלה' ולא להפסד, בכל אופן מותר ליטלו.

וקשה מה החילוק:

בין אתרוג של תרומה טהורה שאסור ליטלו כי ע"י הנטילה הוא גורם להפסד התרומה.

לבין אתרוג של שביעית שמוותר ליטלו אפילו שגורם הפסד לאתרוג.

שאלה 10: בל תוסיף - באשה ובסומא במצוות שפטורים.

ברש"י (ראש השנה לג. ד"ה הא) כותב שמעכבין את הנשים מלתקוע בשופר ביום טוב היות ופטורות לגמרי ממצות תקיעת שופר דהוי מצוות עשה שהזמן גרמא הוא ואם יתקעו יש כאן "בל תוסיף".

והנה סומא, גם פטור מקיום כל המצוות, ולמרות זאת רואים כי אין לו מניעה מלקיימן מצד איסור "בל תוסיף".

ראה (בבא קמא פז.) שרב יוסף שהיה סגי נהור אמר שיעשה יומא טבא לרבנן אם יאמרו לו שהוא פטור מן המצוות ובכל זאת מקיים אותן.

וקשה לשיטת רש"י מה החילוק:

בין אשה שאם מקיימת את המצוות שפטורה בהן עוברת על בל תוסיף.

לבין סומא שלמרות שפטור מכל המצוות, אם מקיים אינו עובר על בל תוסיף.

שליחת תשובות באופנים דלהלן:

○ נציגים \ פקס - 1532-9922143 \ מייל - a9922143@gmail.com

○ נדרים פלוס - קופת חילוקא (שליחת טופס מיוחד)

למי שאין חשבון בנדרים פלוס ומעוניין להצטרף לעניית תשובות דרך מערכת זו, נא להשאיר בקול ברור שם פרטי, שם משפחה, מספר תעודת זהות, וטלפון ליצירת קשר, בטלפון 03-7630585 מוסד מס' 3442# שלוחה מס' 2 (תא קולי), לאחר 24 שעות יש להכנס עם מספר תעודת זהות, והסיסמא 4 ספרות אחרונות של מספר הטלפון.

■ יש לצרף לתשובה - פרטים אלו: שם \ משפחה \ ישיבה-שיעור \ כולל \ טלפון \ מספר השאלה.

■ תשובות שנמסרות בכתב יד - יש לכתוב בכתב ברור וקריא, תשובות שימסרו בכתב לא ברור וקריא לא יכנסו להגרלה.

■ להשתדל לכתוב תשובות באופן קצר ותמציתי, מומלץ להביא מקורות לתשובות.

■ לגיליון זה (גיליון ד') ניתן לשלוח תשובות עד י"ט טבת.

■ גיליון ה' יצא אי"ה בכ"ב טבת ובו יפורסמו שמות המשיבים שעלו בהגרלה על גיליונות ג-ד

■ על כל עניית תשובה יש זכות אחת לכניסה להגרלה

■ ההגרלה תערך על כרטיסי "שי-כארד":

■ 4 פרסים של - 300 ₪ 4 פרסים של - 100 ₪ 12 פרסים של - 50 ₪ והגרלה נוספת בין

כל המשיבים.

■ אי"ה לקראת סוף זמן קיץ יצא לאור קונטרס עם השאלות והתשובות הנבחרות.